SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 14. julija 2005*

V zadevi C-135/03,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 26. marca 2003,

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopajo G. Berscheid, B. Doherty, F. Jimeno Fernandez in S. Pardo Quintillán, zastopniki, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Kraljevini Španiji, ki jo zastopata N. Díaz Abad in M. E. Braquehais Conesa, zastopnika,

tožena stranka,

* Jezik postopka: španščina.

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi M. P. Jann (poročevalec), predsednik senata, K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič in E. Levits, sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in javne obravnave z dne 3. marca 2005,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. marca 2005

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo predlaga, naj Sodišče ugotovi, da je Kraljevina Španija:

— s tem, da je ohranila v svojem notranjem pravnem redu in v uporabi izraz „bio", samega ali v kombinaciji z drugimi izrazi, za proizvode, ki niso bili pridobljeni po postopku ekološke pridelave, s kršitvijo povezanih določb členov 2 in 5 Uredbe Sveta (EGS) št. 2092/91 z dne 24. junija 1991 o ekološki pridelavi

kmetijskih proizvodov in označevanju tako pridelanih kmetijskih proizvodov in živil (UL L 198, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1935/95 z dne 22. junija 1995 (UL L 186, str. 1), in da se vključi živinoreja, z Uredbo Sveta (ES) št. 1804/1999 z dne 19. julija 1999, (UL L 222, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 2092/91);

— s tem, da ni sprejela nujnih ukrepov, da bi preprečila zavajajočo uporabo zadevnega izraza, s kršitvijo povezanih določb členov 2 in 10a Uredbe št. 2092/91,

— s tem, da ni sprejela ukrepov, da se prepreči zavajanje potrošnikov glede postopka pridelave ali pridobivanja živil, v nasprotju s členom 2 navedene Uredbe, v povezavi s členom 2(1)(a) in (i) Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil (UL L 109, str. 29), in

— s tem, da je s kršitvijo teh določb ohranila na ozemlju avtonomne skupnosti Navarre uporabo izraza „bio“, samega ali v kombinaciji z drugimi izrazi za mlečne izdelke, izrazi, ki so dodani na običajen način in se nadaljujejo s tem izrazom, čeprav niso pridobljeni po postopku ekološke pridelave.

kršila navedeno Uredbo in Direktivo ter še posebej zgoraj navedene določbe teh aktov.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

2 Uredba št. 2092/91 je določila okvirna pravila Skupnosti o pridelavi, označevanju in kontroli pridelkov, ki se pridobivajo v postopku ekološke pridelave. Kot tudi izhaja iz njene pete uvodne izjave, je namen te uredbe zagotavljati pogoje lojalne konkurence med pridelovalci takšnih proizvodov, ki imajo take označbe, zagotavljati preglednost različnih faz pridelave in povečati verodostojnost takih proizvodov v očeh potrošnikov.

3 Člen 2 navedene uredbe določa:

„V tej uredbi proizvod pomeni proizvod z označbo, ki se sklicuje na postopke ekološke pridelave, kadar se v etiketiranju, reklamnem gradivu ali poslovnih dokumentih tak proizvod ali njegove sestavine opisujejo z označbami, ki se uporabljajo v vsaki državi članici in kupcu sporočajo, da je proizvod ali njegove sestavine, pridobljen skladno s pravili pridelave iz člena 6, in zlasti naslednji strokovni izrazi, njihove običajne izpeljanke (kakršne so bio, eko itn.) ali pomanjševalnice, sami ali v kombinaciji, štejejo v vsej Skupnosti in v vseh jezikih Skupnosti kot označbe, ki se nanašajo na ekološko pridelavo, razen če se taki izrazi ne uporabljajo za kmetijske proizvode v živilih ali krmi ali očitno nimajo povezave s postopkom pridelave:

— v španščini: ecológico,

— v danščini: økologisk,

— v nemščini: ökologisch, biologisch,

— v grščini: βιολογικό,

— v angleščini: organic,

— v francoščini: biologique,

— v italijanščini: biologico,

— v nizozemščini: biologisch,

— v portugalščini: biológico,

— v finščini: luonnonmukainen,

— v švedščini: ekologisk."

4 Besedilo člena 5 iste uredbe določa:

„1. Označevanje in oglaševanje proizvoda, navedenega v členu 1(1)(a), se lahko sklicuje na postopke ekološke pridelave samo, kadar:

(a) take označbe jasno kažejo, da se nanašajo na postopek kmetijske pridelave;

(b) je proizvod pridelan skladno s pravili iz členov 6 in 7 ali pa uvožen iz tretje države v okviru ureditve iz člena 11;

(c) proizvod pridela ali uvozi izvajalec ob upoštevanju kontrolnih ukrepov iz členov 8 in 9;

[...]"

5 Člen 10a Uredbe št.2092/91 določa:

„1. Kadar država članica v proizvodu, ki prihaja iz druge države članice in je označen z označbo, prikazano v členu 2 in/ali Prilogi V, ugotovi nepravilnosti pri uporabi te uredbe, o tem obvesti državo članico, ki je odobrila kontrolni organ, ter Komisijo.

2. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečitev goljufive uporabe označbe, prikazane v členu 2 in/ali Prilogi V."

6 Med drugim Direktiva 2000/13 glede živil v celoti v členu 2(1) določa:

„1. Označevanje in uporabljene metode ne smejo:

a) biti taki, da bi lahko zavedli potrošnika, predvsem:

i) glede značilnosti živila in zlasti njegove narave, identitete, lastnosti, sestave, količine, trajnosti, porekla ali izvora, načina proizvodnje ali pridelave;

[...]“

Nacionalna ureditev

7 Člen 3(1) kraljevega odloka št. 1852/1993 z dne 22. oktobra 1993 (BOE št. 283, z dne 26. novembra 1993, str. 33528) o postopku ekološke pridelave ter predstavitvi kmetijskih pridelkov in živil je sprva določal:

„V skladu s členom 2 Uredbe št. 2092/91 ima proizvod v vsakem primeru označbo, ki se nanaša na postopek ekološke pridelave, kadar se v etiketiranju, reklamnem gradivu ali poslovnih dokumentih tak proizvod ali njegove sestavine označujejo z označbo ‚ekológico‘.

Enako bo mogoče uporabiti, razen posebnih označb, ki jih lahko uporabijo avtonomne skupnosti, navedbe: ‚obtenido sin el empleo de productos químicos de síntese', ‚biológico', ‚orgánico', ‚biodinámico', in njihova sestavljena imena, kot tudi označbe ‚eco' in ‚bio', ki jim je dodano ali pa ne ime proizvoda, njegove sestavine ali njegova znamka."

8 Ta odlok je bil spremenjen s kraljevim odlokom št. 506/2001 z dne 11. maja 2001 (BOE št. 126, str. 18609). Njegov člen 3(1) od takrat določa:

„V skladu s členom 2 Uredbe št. 2092/91, kot je bil spremenjen z Uredbo (ES) št. 1804/1999), se v vsakem primeru šteje, da ima proizvod označbe, ki se sklicujejo na postopek ekološke pridelave, če se pri označevanju, v reklamnem gradivu ali poslovnih dokumentih tak proizvod, njegove sestavine ali posamična krmila označujejo z izrazom ‚ekološki' ali njegovo izpeljanko ‚eko', s posameznim ali z dodanim imenom proizvoda, njegovimi sestavinami ali znamko."

9 Glede na tretji in peti pododstavek obrazložitve tega kraljevega odloka se je ta sprememba izkazala za nujno za izognitev vsaki dvoumnosti glede izrazov, ki so na podlagi ureditve Skupnosti pridržani ekološki pridelavi in za izključitev zmede, ki lahko nastane pri potrošnikih, upoštevajoč dejanski položaj v živilskem sektorju v Španiji, v katerem je uporaba izraza ‚bio' postala pogosta za oznako živilskih proizvodov z nekaterimi značilnostmi, ki niso povezane s postopkom ekološke pridelave.

10 Med drugim, glede avtonomne skupnosti Navarre, regionalni odlok št. 617/1999 z dne 20. decembra 1999 (BO de Navarre št. 4, z dne 10. januarja 2000) v svojem členu 2 določa, da ima proizvod označbe, ki se sklicujejo na postopek biološke pridelave, kadar je proizvod označen z izrazi „ecológico", „obtenido sin el empleo de productos químicos de síntesis", „biológico", „orgánico", „biodinámico" ali z okrajšavami „eco" in „bio".

11 Regionalni odlok št. 212/2000 z dne 12. junija 2000 (BO de Navarre št. 83, z dne 10. julija 2000) je dodal členu 1 regionalnega odloka št. 617/1999 ta pododstavek:

„Ta odlok se ne uporablja za mlečne izdelke, ki jim je običajno in dolgotrajno dodano poimenovanje ‚bio', ker to poimenovanje ne pomeni nikakršne povezave s postopkom ekološke pridelave."

12 Glede na obrazložitev tega regionalnega odloka, bi ta sprememba upoštevala dejansko stanje v regiji Navarre, kjer poimenovanje ‚bio', ki se uporablja za mlečne izdelke, na splošno ne ustreza pojmu niti postopku ekološke pridelave.

Predhodni postopek

13 V fazi priprave kraljevega odloka št. 506/2001 je bila Komisija z več tožbami opozorjena na zakonodajno spremembo, ki bi bila v nasprotju s pravili, določenimi z Uredbo št. 2092/91. Ker je bil ta kraljevi odlok sprejet kljub posredovanju njenih služb pri španskih oblasteh, je Komisija začela postopek zaradi neizpolnitve obveznosti, predviden s členom 226, prvi pododstavek, ES.

14 Komisija je po tem, ko je Kraljevini Španiji omogočila, da predloži pripombe, 24. aprila 2002 izdala obrazloženo mnenje, ki tej državi članici nalaga, naj sprejme ukrepe, potrebne za uskladitev z navedenim mnenjem, v dveh mesecih od njegovega prejema. Španska vlada se na to mnenje ni odzvala, zato je Komisija vložila to tožbo.

Tožba

Trditve strank

15 Po mnenju Komisije kraljevi odlok št. 506/2001, ki pridržuje le izraz „ecológico" in njegove izpeljanke „eco" za postopek ekološke pridelave ter tako dovoljuje uporabo izraza „bio" za proizvode, ki ne izvirajo iz takega postopka pridelave, krši člene 2, 5 in 10a Uredbe št. 2091/91. Člen 2 te uredbe naj bi jasno prepovedoval, da se izpeljanke izrazov, ki označujejo postopek ekološke pridelave uporabijo za proizvode, ki ne izvirajo iz take pridelave. Izraz „bio" naj bi bil izrecno naveden v tem členu, kot tudi primer take izpeljanke. Med naštetimi izrazi, ki so navedeni v različnih jezikih v omenjenem členu, oznaka le z izrazom „ecológico", za španski jezik, ne bi smela vplivati na to razlago. To naštevanje, začeto z izrazom „zlasti", naj bi obsegalo le primere in naj ne bi bilo izčrpno.

16 Kontekst in smotrnost člena 2 Uredbe št. 2092/91 bi potrdila to razlago. Dejansko na skupnem trgu ne bi bilo sprejemljivo, da bi bil izraz „bio" zaščiten v nekaterih državah, v drugih pa ne.

17 Med drugim, glede na uporabo, ki velja na španskem ozemlju in v nasprotju s tem, kar zatrjuje španska vlada, bi potrošniki pripisovali enak pomen navedbam „ecológico" in „biológico". Ta ugotovitev naj bi bila podkrepljena s prejšnjo različico kraljevega odloka št. 1852/1993, ki je predvideval možnost brez razlike uporabiti ali izraze „biológico" in „bio" na eni strani ali „ecológico" in „eco" na drugi strani za poimenovanje proizvodov, ki izvirajo iz postopka biološke pridelave. Enako naj bi izhajalo iz predpisov, ki veljajo na ozemlju avtonomne skupnosti Navarre.

18 Iz konkretnega primera naj bi izhajalo, da bi bili izrazi „ecológico" in „biológico" pogosto na enak način uporabljeni v Španiji. Številni proizvodi, etiketirani „biológicos", naj bi imeli embalažo z oznako, da izvirajo iz postopka ekološke pridelave. Španski tisk naj bi prav tako brez razlike uporabljal oba izraza.

19 Službe Komisije naj bi prejele pritožbe, ki dokazujejo obstoj nezakonite in zavajajoče uporabe izraza „bio" v Španiji. Države članice bi morale, soočene s takimi okoliščinami, na podlagi člena 10a (2) Uredbe št. 2092/91 sprejeti potrebne ukrepe, da se to stanje odpravi. Ker španska vlada ni sprejela takih ukrepov, bi morala biti ugotovljena kršitev te določbe.

20 Iz istih razlogov, ob dejstvu, da so španske oblasti dovoljevale zavajajočo uporabo izraza „bio", Komisija zatrjuje, da je treba poleg tega ugotoviti, da so te oblasti kršile člen 2(1)(a)(i) Direktive 2000/13. Dovolitev trženja z etiketo „biológico" ali „bio", živil, ki ne izvirajo iz postopka ekološke pridelave, bi povzročilo zavajanje potrošnikov glede proizvodnje in pridobivanja zadevnih živil, kajti proizvodi, ki dejansko izvirajo iz postopka ekološke pridelave, so na splošno v ponudbi po bistveno višji ceni.

21 Še posebej glede ureditve, ki velja na ozemlju avtonomne skupnosti Navarre, je Komisija ocenila, da ta upravičeno pridržuje uporabo izrazov „biológico" in „bio" za proizvode, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave. Vendar naj izjema ne bi bila določena upravičeno glede mlečnih izdelkov.

22 Španska vlada izpodbija zatrjevano neizpolnitev obveznosti. Predlaga, naj se tožba Komisije zavrne in naj se ji naloži plačilo stroškov. Po njenem mnenju jasno izhaja iz člena 2 Uredbe št 2092/91, v njeni različici, ki velja v tej zadevi, da se je za oznako postopka ekološke pridelave treba sklicevati na besedne označbe s seznama, navedenega v tem členu. Ta seznam za španski jezik natančno določa izraz „ecológico", in ne izrazov „biológico" ali „bio". Proizvajalci v Španiji naj bi torej prosto uporabljali izraze „biológico" ali „bio" za proizvode, ki ne izvirajo iz postopka ekološke pridelave, ne da bi taka uporaba štela za nezakonito ali zavajajočo.

23 Po mnenju te vlade, kolikor niso bile usklajene zadevne označbe na ravni Skupnosti, morajo biti sprejete obstoječe razlike med ureditvami držav članic. Če bi avtorji Uredbe št. 2092/91 želeli, da je oznaka proizvodov, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave, podvržena enakim pravilom v vseh državah članicah, bi bilo treba določiti enak izraz, preveden v različne jezike skupnosti, za vsako od teh držav. Zadevni seznam naj bi dokazoval nasprotno.

24 V zavesti potrošnikov naj bi se izraz „bio", ki naj bi bil v Španiji veliko manj znan kot v drugih državah članicah, skliceval na postopek ekološke pridelave, vendar naj bi bil na običajen način dodan predvsem proizvodom, ki so zdravi in dobrodejni za zdravje. Iz ugotovitev javnomnenjske raziskave, opravljene leta 1999 v Madridu,

izhaja, da samo 3 % vprašanih oseb povezuje izraz „bio“ s postopkom ekološke pridelave, medtem ko jih 86 % povezuje preprosto z mlečnimi izdelki, predvsem z jogurtom. Torej se ne bi moglo reči, da se ta izraz v Španiji uporablja za označitev postopka ekološke pridelave.

25 Španska vlada posledično spodbija očitke, ki izhajajo iz kršitve členov 2, 5, in 10a Uredbe št. 2092/91 ter člena 2 Direktive 2000/13. Kolikor bi izhajalo iz navajane raziskave javnega mnenja, da velika večina španskih potrošnikov ne povezuje izraza „bio“ s postopkom biološke pridelave, praksa v tem primeru teh ne bi zavajala.

26 Komisija spodbija objektivnost, zanesljivost in ustreznost navedene raziskave. Ocenjuje, da ker se pomen nekaterih izrazov zelo hitro razvija v zadevnem sektorju, je študija opravljena leta 1999 brez vrednosti glede na okoliščine, kakršne so bile v letu 2002. Prav tako naj bi se zadevna raziskava nanašala samo na majhno število oseb ter glede na postavljena vprašanja in uporabljene metode na podlagi te ne bi mogli napraviti dokončnih sklepov.

27 Na javni obravnavi je španska vlada v odgovor na vprašanje Sodišča zatrjevala, da večina avtonomnih skupnosti razpolaga z regionalnimi ureditvami, enakimi tistim, ki veljajo na ozemlju avtonomne skupnosti Navarre, ki dovoljujejo več drugih izrazov, brez razlike z „ecológico“ in „eco“, za oznako proizvodov, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave, med katerimi sta pogosto izraza „biologico“ in „bio“.

28 Prav tako so se stranke na javni obravnavi izjavile o morebitnem vplivu na zaključek postopka iz različice Uredbe št. 2092/91, kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES)

št. 392/2004 z dne 24 februarja 2004 (UL L 65, str. 1) in z Aktom o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Ciper, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike ter prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 346).

29 Dejansko je Uredba št. 392/2004 dodala členu 2 Uredbe št. 2092/91 navedbo, po kateri izrazi v različnih jezikih, našteti v tem členu, „štejejo v vsej Skupnosti in v vseh uradnih jezikih Skupnosti kot označbe, ki se nanašajo na postopek ekološke pridelave". Ta različica navedenega člena 2 je predmet predloga za predhodno odločanje, ki je upravičil sodbo s tega dne v zadevi Comité Andaluz de Agricultura Ecológica (C-107/04, ZOdl., str. I-7137).

30 Medtem ko Komisija zatrjuje, da ima ta zadnja sprememba člena 2 Uredbe št. 2092/91 le deklaratorni pomen za vsebino, določeno s prejšnjim besedilom te določbe, španska vlada ocenjuje, da gre za pomembno spremembo, ki zato naj ne bi imela vpliva na to tožbo o neizpolnitvi obveznosti.

Presoja Sodišča

31 Najprej je treba navesti, glede na ustaljeno sodno prakso, da mora biti neizpolnitev obveznosti države članice ugotovljena glede na stanje, ki je bilo v državi članici na

dan po izteku roka iz obrazloženega mnenja (glej predvsem sodbi z dne 16. januarja 2003 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu, C-63/02, Recueil, str. I-821, točka 11, in z dne 14. aprila 2005 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-341/02, ZOdl., str. I-2733, točka 33). Pozneje nastalih sprememb Sodišče ne more upoštevati (glej predvsem sodbo z dne 18. novembra 2004 v zadevi Komisija proti Irski, C-482/03, neobjavljena v ZOdl., točka 11).

32 Ker ima obrazloženo mnenje Komisije datum 24. april 2002 in ker je bil Kraljevini Španiji določen dvomesečni rok, je treba zatrjevano neizpolnitev obveznosti države članice ugotavljati glede na Uredbo št. 2092/91 in ne glede na različico, ki izhaja iz Uredbe št. 392/2004.

33 Člen 2 Uredbe št. 2092/91 se glede etiketiranja, reklamnega gradiva in poslovnih dokumentov v zvezi s proizvodi, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave, nanaša na „označbe, ki so v uporabi v vsaki državi članici in ki kupcu ustvarjajo vtis, da je [...] [bil] proizvod [pridobljen] v skladu s pravili [ekološke] pridelave“ ter „zlasti“ na „izraze [...] ali [na] njihove običajne izpeljanke“ s seznama, ki za vsakega od tedanjih enajst uradnih jezikov Skupnosti, določa en izraz ali dva izraza. Za pet jezikov od enajstih je bil na tem seznamu naveden samo en izraz, ki ustreza „biologique“ v francoščini. Za druge tri jezike je bil naveden le en izraz, ki ustreza francoskemu izrazu „écologique“. V zvezi z nemškim jezikom sta bila nerazločno navedena dva izraza, ki ustrezata tema dvema izrazoma, in za vsakega od ostalih dveh jezikov je bil omenjen neki drug izraz.

34 Ta seznam, ki se začne z izrazom „zlasti“, nima izčrpne narave, zaradi česar države članice v primeru spremembe običajev, ki velja na njihovem ozemlju, v njihovo

nacionalno zakonodajo lahko vključijo druge izraze, kot so tisti, ki so navedeni v tem seznamu za sklicevanje na postopek ekološke pridelave.

35 V različici, ki velja za to tožbo o neizpolnitvi, besedilo člena 2 Uredbe št. 2092/91 tem pogledu ni dvoumno. Če gre za španski jezik, je le izraz „ecológico", vključno z izpeljanko „eco", naveden na seznamu tega člena, zato se ne more očitati španski vladi, da ni prepovedala proizvajalcem proizvodov, ki ne izvirajo iz postopka ekološke pridelave, uporabe drugih izrazov, kot sta v tem primeru „biológico" in „bio".

36 V nasprotju s tem, kar zatrjuje Komisija, iz besedila tega člena 2 tudi ne izhaja, da je treba izpeljanko „bio" zato, ker je omenjen v navedenem členu kot običajna izpeljanka, še posebej zaščititi v vseh državah članicah in vseh jezikih, vključno s tistimi, za katere so navedeni, na seznamu istega člena, izrazi, ki ne ustrezajo izrazu v francoščini „biologique". Kot se je izkazalo pred tem, takšen je bil primer v preteklosti glede dejstev, kar zadeva pet od petnajstih držav članic. Navedba izpeljank „bio, éco itd" v členu 2 Uredbe št. 2092/91 ni take narave, da bi dokazovala, da naj bo posebna obravnava pridržana le izrazu „bio".

37 Če se lahko zdi primerno, da se upošteva rast trga proizvodov, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave na ravni Skupnosti, da se predvidi uskladitev označb glede teh proizodov, mora zakonodajalec Skupnosti ukrepati glede takšne potrebe. Sprememba člena 2 Uredbe št. 2092/91 z Uredbo št. 392/2004 potrjuje tak razvoj. Kot izhaja iz prej navedene sodbe Comité Andaluz de Agricultura Ecológica, je treba različico navedenega člena 2, ki izhaja iz te spremembe, dejansko razlagati tako, da morajo biti izrazi iz tega člena zaščiteni v vseh uradnih jezikih Skupnosti.

38 Vendar navedena sprememba naj ne bi imela vpliva na prejšnji zakonodajni položaj, glede na katerega se mora presojati ta tožba o neizpolnitvi obveznosti. Dejansko, sprejetje nove različice člena 2 Uredbe št. 2092/91 dopušča domnevo, da je zakonodajalec želel spremeniti ta člen in ne da je to želel pustiti nespremenjeno. Če ni bilo take želje, sprejetje zadevne zakonodajne spremembe ne bi bilo potrebno.

39 Končno, Komisija ne bi zatrjevala, da je bila Kraljevina Španija zavezana, poleg uporabe izraza „ecológico" in njegove izpeljanke „eco" pridržati tudi uporabo izraza „bio" za proizvode, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave, zaradi uporabe tega izraza v Španiji, ki bi zavedel španske potrošnike, da bi kljub temu navedeni izraz šteli kot referenco za postopek ekološke pridelave.

40 Res je, kot tudi zatrjuje Komisija, da vsebina nacionalne zakonodaje pred spremembo, ki izhaja iz kraljevega odloka št. 506/2001 in zakonodajni položaj na ozemlju avtonomne skupnosti Navarre, daje pomemben vpliv glede tega. Enako izhaja iz podatkov, ki jih je španska vlada predložila na javni obravnavi, kot odgovor na vprašanje Sodišča, po katerem se v velikem številu drugih regij, uporaba izrazov „biológico" ali „bio" zdi pridržana za proizvode, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave. Med drugim dvomi, ki jih je izrazila Komisija zoper raziskavo javnega mnenja, na katero se sklicuje španska vlada, na prvi pogled prav tako niso povsem brez pomena.

41 Vendar je treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da mora v okviru postopka o neizpolnitvi Komisija dokazati obstoj neizpolnitve, ki jo navaja. Komisija mora zagotoviti Sodišču potrebne elemente za njegovo potrditev obstoja te neizpolnitve, pri čemer se ne more sklicevati na katero koli domnevo (glej predvsem sodbo z dne 29. aprila 2004 v zadevi Komisija proti Avstriji, C-194/01, Recueil, str. I-4579, točka 34, in zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Nemčiji, točka 35). V tem primeru Komisija, razen zgoraj navedenih označb v zvezi z gotovo uporabo

izrazov „biológico“ in „bio“ na španskem trgu, ni dokazala, da ti izrazi na navedenem trgu na splošno pri španskih kupcih vzbujajo vtis, da zadevni proizvodi izvirajo iz postopka ekološke pridelave. Če v tem okviru dvomi, ki jih je izrazila Komisija zoper raziskavo javnega mnenja, na katero se sklicuje španska vlada, niso brez pomena, ne preostane nič drugega, kot da Komisija ni zagotovila nobenega elementa, ki bi dokazoval, da je bila v Španiji ob izteku roka, določenega z obrazloženim mnenjem, uporaba izrazov „biológico“ ali „bio“ za oznako proizvodov, ki izvirajo iz postopka ekološke pridelave, razširjena do te mere, da je španski potrošnik te izraze povezoval s postopkom ekološke pridelave. Prav tako Komisija ni mogla ovreči trditev v obrazložitvenem memorandumu kraljevega odloka št. 506/2001, na podlagi katerega je, ob sprejetju tega, postala raba izraza „bio“ v Španiji pogosta za oznako živilskih proizvodov, ki predstavlja nekatere značilnosti, ki niso povezane s postopkom ekološke pridelave.

42 Nespoštovanje obveznosti, ki izhajajo iz člena 2 Uredbe št. 2091/92, v njeni različici, ki velja za to tožbo, torej ne more biti ugotovljeno, enako tudi kršitev členov 5 in 10a navedene Uredbe ter člena 2(1)(a)(i) Direktive 2000/13, ki je odvisna od tega nespoštovanja, ne more šteti za utemeljeno.

43 Glede neizpolnitve, ki po mnenju Komisije izhaja iz uporabe izraza „bio“ na ozemlju avtonomne skupnosti Navarre, zadostuje ugotovitev, da sklepanje, ki ga je Sodišče uporabilo glede kraljevega odloka št. 506/2001, velja enako za regionalno ureditev, ki velja na ozemlju avtonomne skupnosti Navarre. Zato v zvezi s tem tudi ni mogoče ugotoviti nobene neizpolnitve obveznosti.

44 V teh okoliščinah je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

45 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Kraljevina Španija je predlagala, naj se Komisiji naloži plačilo stroškov, in ker ta s tožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Komisiji se naloži plačilo stroškov.

Podpisi